

שמיטת כספים, ועקירת דבר מן התורה

גיטין (לו. – לו.:

או לא. והקשה רב חסדא מכמה וכמה ראיות שמו"ל יכולים להתיר
או לחייב אותנו לעבור על דין דאורייתא, וכגון –

משנה ראש השנה ריש פרק ד' (כט:) – רק 2
שורות הראשונות

גמרא שם עד הנקודתיים (until the two
dots)

- על איזו שאלה דנו בגמרא? מהי ההוה-אמינא?
ומהי המסקנא?
- מה תמוה לך במסקנת הגמרא??

בגמ' יצמות שם, רבה הודה דיש כמה יוצאים-מן-הכלל, וזיניהם
הפקר בית דין הפקר (פט:) ושז ואל תעשה (פ. – פ.:

[טוב לעיין בגמ' יצמות בפנים, ולפחות בסופה – גמרא יבמות (ריש
צ.], עד " ... ואל תעשה ניהוה"]

על-פי ידיעות אלו בכללי עקירת-דבר-מן-התורה, תחזור שז אל
גמ' גיטין הכא!

- מה מוצן יותר בגמ' דידן?
- מה קשה יותר בגמ' דידן?

ג הגדרת "שב ואל תעשה"

הזה נעיין בדברי הראשונים בהגדרת (in defining) "שב ואל
תעשה" –

רשב"א ראש השנה (טז: ד"ה למה) – וזפרט מה שכתב
לכסוף לענין שופר בשבת.

- מהי הקושיא שהקשה הרשב"א לענין שופר בשבת?
- מהו תירוטו?
- האם היה נראה לך לתרן באופן אחר?

[משנה נזיר (יש:), ופירוש הרא"ש שם (וב"ה סברי דקנסי)]

- מה רואים מדברי הרשב"א [והרא"ש] לענין "שב ואל
תעשה"??

הזה נפתח את עיונונו במס' גיטין מסוגיא רחצה ועמוקה, וגם
לרבות דהיא כעת מעניינא דימא לפעם בשבע שנים –

חומש דברים (פרק ט"ו, פסוקים א', ב', ט')
[אזל עדיף ללמוד ישר: פסוקים א' – י"א]

- כמה מלוות (הן מלוות-עשה, והן מלוות-לא-תעשה)
נוכרו בפסוקים אלו?

רמב"ם הל' שמיטה ויובל – בתחילת ובסוף פרק
ט' (הלכות א', ל')

א עקירת-דבר בשמיטת כספים

מלוות אלו של שמיטת כספים נידונו בפרק בתרא דמס' שביעית,
וגם דנו בתקנת "פרווצ'ול" התם וגם הכא –

[משנה שביעית (פרק י' משניות א' – ד)]

סוף המשנה הכא – גיטין (לד:), "והלל התקין ..."

גמרא הכא גיטין (לו. – לו.], "הלל התקין ... רבא
אמר הפקר ב"ד היה הפקר"

[אזל עדיף להמשיך עוד, וללמוד טפי עד " ... העם כל מה

שירצו"; וגם לעיין במקור הפסוקים הללו בספר עזרא
ובספר יהושע]

הגמרא הכא התחילה בצ' משניות ממס' שביעית –

- מה קשה לך במשניות עזמן?

התבונן בשקלא-וטריא –

- מה הן קושיאות הגמרא?
- כמה תירוטים נאמרו על כל קושיא וקושיא? מה הן?
- מה קשה לך בהצנת השקלא-וטריא?

ב כללי עקירת-דבר בכל-התורה-כולה

ועתה נעבור מעיון מיינה-וציה בלבד, ונבוא לסוגיא העיקרית –

בגמ' יצמות (ריש פרק י') נחלקו רב חסדא (פט.) ורבה (פט:) אי
יש כח ציד חכמים [כשהם גוזרים גזירה] לעקור דבר מן התורה,